

มาตรการความปลอดภัยด้านโลจิสติกส์ของสหรัฐฯ : C-TPAT

หลังจากเหตุการณ์ก่อการร้ายในสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 สหรัฐฯ ให้ความสนใจมากถึงความปลอดภัยของระบบการนำเข้าสินค้าไปยังสหรัฐฯ เนื่องจากเห็นว่าอาจเป็นเส้นทางหนึ่งที่ผู้ก่อการร้ายสามารถนำวัตถุอันตรายเข้าสหรัฐฯ จึงได้ออกมาตรการความปลอดภัยขึ้น ภายใต้ชื่อโครงการ “C-TPAT” (Customs-Trade Partnership Against Terrorism)

C-TPAT เป็นโครงการความร่วมมือโดยสมัครใจ ระหว่างศุลกากรของสหรัฐฯ กับภาคธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ อาทิ ผู้นำเข้า ตัวแทนออกของ ผู้ขนส่งสินค้าทางอากาศ ผู้ขนส่งสินค้าทางทะเล ผู้รวบรวมสินค้า และผู้ผลิตสินค้า เป็นต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการรักษาความปลอดภัยจากการก่อการร้ายตลอดห่วงโซ่อุปทานของสินค้าที่ส่งออกไปยังสหรัฐฯ เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2544 ปัจจุบันมีสมาชิกเข้าร่วมโครงการกว่า 9,000 ราย ทั้งนี้ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการต้องยินดีที่จะประเมินความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจของตน โดยต้องตอบแบบสอบถามและแจ้งต่อศุลกากรสหรัฐฯ พร้อมทั้งจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยตลอดกระบวนการดำเนินงาน โดยยึดตาม C-TPAT Security Guideline ซึ่งมีแนวทางสำคัญ อาทิ

- สถานที่ประกอบการต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัย
- ตู้คอนเทนเนอร์ต้องอยู่ในสถานที่ที่บุคคลภายนอกเข้าไม่ได้
- บุคลากรของบริษัทต้องผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียด
- มีการควบคุมการปิดผนึกตู้คอนเทนเนอร์
- มีการป้องกันการเปิดตู้ระหว่างการขนส่ง
- สถานที่ตั้งตู้คอนเทนเนอร์ต้องมีรั้วรอบขอบชิดอย่างดี
- อาคารที่บรรจุสินค้าต้องแข็งแรง ป้องกันการเจาะทำลายเพื่อลอบเข้าตัวอาคาร รวมถึงควรมีก้องวงจรมัดตรวจจับทั่วอาคาร
- มีระบบการควบคุมการเข้า-ออกของพนักงานของบริษัท
- ระบบเอกสารต้องมีรูปแบบที่เข้าใจง่าย และสามารถป้องกันการปลอมแปลง
- มีระบบความปลอดภัยด้าน IT เพื่อป้องกันการเจาะข้อมูลของบริษัท

ทั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าผู้ประกอบการจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ C-TPAT คือ สินค้าจากสมาชิก C-TPAT จะถูกจัดเป็นสินค้าความเสี่ยงต่ำ จึงมีโอกาสที่จะได้รับสิทธิในการตรวจสอบโดยใช้ระบบบัญชี (Account-Based Processes) หรือให้สมาชิกตรวจสอบด้วยตนเองแทนการตรวจสอบจากศุลกากรสหรัฐฯ (Self Policing, not Customs Verification) ทำให้ช่วยลดขั้นตอนต่าง ๆ ลงได้มาก นอกจากนี้ การเข้าร่วม C-TPAT

ยังเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้นำเข้าและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ โครงการ C-TPAT ยังส่งผลดีต่อระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม โดยเฉพาะก่อให้เกิดการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น อาทิ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี RFID (Radio Frequency Identification) ในการปิดผนึกตู้คอนเทนเนอร์ และการใช้ระบบ GPS (Global Positioning System) ในการติดตามตู้คอนเทนเนอร์

การที่โครงการ C-TPAT เกี่ยวข้องกับผู้ส่งออก รวมถึงผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ซึ่งทำหน้าที่ขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ประกอบกับสหรัฐฯ มีฐานะเป็นคู่ค้าสำคัญของไทย ผู้ส่งออกและผู้ประกอบการโลจิสติกส์ไทยจึงควรทำความเข้าใจในข้อปฏิบัติของมาตรการดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันการกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันจากการปรับปรุงระบบโลจิสติกส์ของตน